

Programozási tételek

Dr. Iványi Péter

Programozási tételek

- A programozási tételek olyan általános algoritmusok, melyekkel programozás során gyakran találkozunk.
- Az algoritmusok általában tömbökkel foglalkoznak, legyen tehát T egy N elemű tömb ($1..N$)

Összegzés

- Egy tömb elemeinek összegzése
- Könnyen átírható szorzatra vagy más műveletre

```
s:=0
```

```
Ciklus i:=1...N
```

```
    s:=s+T[i]
```

```
Ciklus vége
```

```
Ki: s
```

Meszámolás

- Megszámolja, hogy a tömbben hány, adott tulajdonságú elem van
  - Például, negatív számok

`s:=0`

`Ciklus i:=1..N`

`Ha  $T[i] < 0$  akkor  $s:=s+1$`

`Ciklus vége`

`Ki: s`

Eldöntés

- Az algoritmus eldönti, hogy van-e a tömbben adott tulajdonságú elem. Amint talál egyet, a ciklus leáll.
- Ha a ciklus azért állt le, mert túlléptünk a tömb utolsó, vizsgált elemén is, akkor nem volt benne keresett elem

Eldöntés

- Van-e 50 az elemek között

`i:=1`

`Ciklus amíg  $i \leq N$  és  $T[i] \neq 50$`

`$i:=i+1$`

`Ciklus vége`

`Ha  $i \leq N$  akkor`

`ki: "volt 50"`

Fontos feltételek sorrendje!!

Kiválasztás

- Az algoritmus megadja, hogy a tömbben egy bizonyos elem hol (hányadik helyen) van.
- Csak akkor működik, ha biztosan van ilyen elem

```
i:=1
```

```
Ciklus amíg T[i]<>50
```

```
    i:=i+1
```

```
Ciklus vége
```

```
ki: i
```

Keresés

- Az előzőnél biztonságosabb algoritmus: megadja, hogy van-e olyan elem, és ha igen, hányadik.
(többféle kereső algoritmus van)

```
i:=1
```

```
Ciklus amíg i<=N és T[i]<>50
```

```
    i:=i+1
```

```
Ciklus vége
```

```
Ha i<=N akkor
```

```
    ki: i
```

```
különben
```

```
    ki: -1 /* bármilyen más érvénytelen index */
```


Kiválogatás

- Ez az algoritmus egy tömb bizonyos tulajdonságú elemeit teszi egy másik tömbbe.
- db változó számolja, hogy a másik tömbbe hány elem került
- válogassuk ki a negatív számokat.
- Az eredmény a B tömbben lesz
- deklarációnál a B tömböt N eleműre kell választani, hacsak nem tudjuk előre, hány negatív szám van T-ben

Kiválogatás

db:=0

Ciklus i:=1..N

Ha $T[i] < 0$ akkor

db:=db+1

B[db]:=T[i]

Ha vége

Ciklus vége

Szétválogatás

- Kiválogatáshoz hasonló, de a nem megfelelő elemeket is tömbbe tesszük

Szétválogatás két tömbbe

`dbb:=0`

`dbc:=0`

`Ciklus i:=1..N`

`Ha T[i]<0 akkor`

`dbb:=dbb+1, B[dbb]:=T[i]`

`különben`

`dbc:=dbc+1, C[dbc]:=T[i]`

`Ciklus vége`

Metszet

- két tömb ($A[1..N]$ és $B[1..M]$) azonos elemeinek kiválogatása C tömbbe
- Az algoritmus lényege: menjünk végig A tömb elemein, és válogassuk ki azokat (kiválogatás), melyek szerepelnek B -ben (eldöntés).
- Visszavezethető a korábbi feladatokra
- C maximális elemszáma N és M közül a kisebbik

Metszet

db:=0

Ciklus i:=1..N

  j:=1

  Ciklus amíg j<=M és B[j]<>A[i]

    j:=j+1

  Ciklus vége

  Ha j<=M akkor db:=db+1, C[db]:=A[i]

Ciklus vége

Unió

- A és B tömb összes elemét C tömbbe tenni
- Tegyük be C-be A összes elemét, majd B-ből azokat, melyek nem szerepelnek A-ban.
- C elemszáma legfeljebb $N+M$.

Unió

Ciklus $i:=1..N$

$C[i]:=A[i]$

Ciklus vége

$db:=N$

Ciklus $j:=1..M$

$i:=1$

Ciklus amíg $i \leq N$ és $B[j] \neq A[i]$

$i:=i+1$

Ciklus vége

Ha $i > N$ akkor $db:=db+1$, $C[db]:=B[j]$

Ciklus vége

Maximum kiválasztás

- T tömb maximális elemének megkeresése

`m:=1`

`Ciklus i:=2..N`

`Ha  $T[i] > T[m]$  akkor m:=i`

`Ciklus vége`

`Ki: m, T[m]`

- m: a pillanatnyilag talált legnagyobb elem helyét mutatja

Rendezés

- Sokféle van
  - Különböző adatokra
  - Különböző rendezettségre
  - stb

Rendezés maximum kiválasztással

- Az elv: kiválasztjuk a tömb legnagyobb elemét, és berakjuk a tömb végére (vagyis kicseréljük az utolsó elemmel)
- Ezt az eljárást ismételjük a maradék tömbre
- i változó adja meg, hogy hányadik elem fog a helyére kerülni
- A $Csere(i,m)$ eljárás kicseréli a tömb i . és m . elemét

Rendezés maximum kiválasztással

```
Ciklus i:=N..2
```

```
  m:=1
```

```
  Ciklus j:=2..I
```

```
    Ha  $T[j] > T[m]$  akkor m:=j
```

```
  Ciklus vége
```

```
  Csere(i,m)
```

```
Ciklus vége
```

Buborékos rendezés

- Végigmegy a tömbön, és ha szomszédos elemeknél rossz a sorrend, megcseréli őket.
- Ez a csere, mint egy buborék, végighalad a tömbön, és a legnagyobb elemet biztosan a tömb végére teszi.
- i változó ismét azt jelzi, hányadik elem kerül a helyére.

Buborékos rendezés

Ciklus $i:=N..2$

    Ciklus $j:=1..i-1$

        Ha $T[j]>T[j+1]$ akkor $Csere(j,j+1)$

    Ciklus vége

Ciklus vége